جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏՃԷԻ ՇԱՐԳԻՑԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱՋԷԹԱ

Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جبوملك
مؤسسى ديكران جبوملك
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ ՎԷ ՄԻՏՅԻՐԻ
ՏԵՂԱՅ ՎԷՐԻՒԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի գառերքեստ, Նո. 49

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

Փետր. 5 թարիխլի գառարկեանը ումումիտեն թեպլիղ օլընմըշ տր.

1.—Իրազ ճեպհեսինճե—Կիւթիւլ-ամարատա եալընզդ թօքմը վէ բիյատէ աթէշլերի օլմըշ տըր։ Ֆելահիյէ մանթզաքնատա Տէճլէնին սաղ ասիլինատ իլերուլէմէք իսթէյն տիւշմէն գուվվէթի 3 սաաթլըգ մունարէպէտէն սոնրա բիւճաթա մէճպուր օլմուշ վէ զըթաաթըմըզ թարաֆընտան իքինճի խաթթ սիրէրլերինէ գասար թասգիպ օլընմըշ տըր։ Այրըճա պիր տիւշմէն սիւվարի պէօլիւկի իլէ եաբըլան միւսատէմէտ տիւշմէն 30ը միւթէճավուզ մաղթուլ պրազարագ ֆիրար իթմիշ տիր։ Իրանտա Համատանընն ճէնու

ԹԷՊԷՏՏԻԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒՅԷ

Փեսr. 5տէն 6 էօյլէտէն սօճրա 2յէ գասար հավա պուլանըգլրգ-տա տէվամ իսուպ. եաղմուր եա-ղանագ վէ rիւզկեար ղարպտան վէզան օլանագ տրr։ (Մ.)

լարը սրբատա պունը Ամէրիգա-Ալէ-մանիա միւնասէպաթընդն։ Հիւսնը սու-րէթլէ ինքըլաֆընա տէլիլ սայրյօր-լար։ (Մ.)

*** Վաշինկթոնտան Աժանս Բիւ-թէրէ պիլտիրիլիյօր։— Ալէմանիանդն Ամէրիգա սէֆիրի՝ Ալէմանիանդն «Լու-զիթանիա» մէսէլէսինտէ զաթի նօ-թասընդն սօն բրօժէսին Ամէրիգա իարիճիյէ նազրը Մ. Լանսինկէ թէվ-տի իթմիշ տիր։ Պու բրօժէտէ Ամէրի-գադա թէզլիֆ իտիլէն թաատիլաթ ի-լէ Ալէմանիաճա իճրա իտիլէն թաա-տիլաթ մէվճուտ տրը։ (Մ.)

ՖՐԱՆՍԱ հիւքիւմէթինին մէսարի-ֆինտէքի թէզայիւտ՝ հէման միւնհա-սրէն, հարպիյէ նէզարէթինին թալեպ էյլէսիկի թախսիսաթտան միւթէվէլ-լիւտ տիր։ «Թան» կազէթասընա կէօ-րէ, կէչէն ամէնին իլք իւչ այընա նիսպէթէն մէսարիֆ հալը հազրատա եալընըզ թօրճը իչիւն 450 միլիոնա պալիզ օլմազտա տրը։ 1 Օգոս. 1914 տէն 30 Ցունիս 1916 թարիխինէ գա-տար թալեպ իտիլէն թախսիսաթ եէ-քիւնի 46 միլեար 500 միլիոնա պալիզ օլմազտա տրը։ Պու հէքիւնտէ 1914 սէնէսինին 5 այլըգ մուվազգաթ պիւտ-ճէսի տէ տախիլ տիր։ (Գ.)

*** Ֆրանսա մալիյէ նազրը թա-րաֆընտան իթա օլունան լայիհասա 1915 սէնէսինտէ Ֆրանսա թարաֆընտան միւթէֆիզլէրինէ 750 միլիոն ֆրանգ ավանս վերիլմիկինի վէ պունտան 592 միլիոնը Պէլճիգայա վէ 165 միլիոնը Սըրպիսթանա վէ 400000 Գա-բատաղա կէոնտէրիլտիկինի պիլտիրի-յօր։ Պունտան մաատա եունանիս-թանա 5 միլիոն ֆրանգ ավանս վերիլ-միշ տիր։ Ռուսիայա իթա իտիլէն ա-վանսլար պու հիսապա տախիլ տէյիլ տիր։ (Մ)

ՊԻԼՈՒՄՈՒՄ ՍՈՒՃԸ ԷՍՆԱՖԸՆԸՆ ՆԱԶԱՐԸ ՏԻԳԳԱԹԸՆԱ

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՆ. — Մէնպա սուլարընդն թէէմինի սաֆիյէթ վէ հէր տիւրլիւ մէվատտը իարիճիյէ իլէ թէ-լէվվիւստէն վիզայէսի էմրինտէ մէվ-զրի մէրիյէթէ վազ օլընան բուսումը պէէտիյէ զանունը ճէտիտինին 12նճի մատտէսինտէ «Խուսուսի զապլարա նազլ վէ ֆիրուխթ օլընան մէնպա սու-լարը պէէտիյէլէրճէ թէֆթիշ իտիլէ-րէք հանկի մէնպալարա այիտ օլտըգ-լարընը միւպէյեին զապլարընը իւզէրինէ ալէամէթը մախսուսէ վազ օլընը» տէ-

օլան քէօյլիւլէրիմիզին պանա վերա-կի իսմ թահթընտա նէ սուրէթլէ պու-րայա կէլիպ եերլէշտիկիմի տէ պիլիր-սինիզ։ Էհ, տօսթըմ տիւնեատա էօյլէ կէնճլէր վար տըր քի, ճահիլիդ սաի-զասըյլա հէր կէօնա զեվզ ու սէֆա-հաթտան սօնրա բարասըզլըզ կիպի ա-ճը պիր թէճրիպէյէ մաարուզ զալըր-լար։ պու կէնճլէրտէն նէ զատարլարը վար քի, հայաթը մազիլերինի թաս-ֆիյէ իմքանընը պուլտըզտա, թէմիզ պիր հայաթ կէչիրմէյի ատտ իթմիշլէր տիր, սիզ պունու պէնիմ զատար պիլէ-մէսինիզ, միրալայ սիզ քի հայաթընըզը հէր թէթէպպիւաթ վէ ֆաալիյէթլէ հէ-չիրմիշ վէ սէվկիւլի պիր աիլէ արասըն-տա եաշամըշսընըզ տըր։ Լաքին պազըն՝ պանա, պիր չօղ հարտըմլարը օլան պիր իշ, պիր զանուն ատտամը վար տըր քի, պիւթիւն Բարիզ՝ օնը թանը։ Ամիրալայ, էկէր սիզ պանա մէէկունի-յէթ վերիրսէնիզ, տեյիլ եարընը, պու

ազշամտան թէզի եօզ Բարիզէ կիտիպ, Պէրթ իչիւն պիր գօճա արայաճաղըմ վէ պուլաճաղըմ....։Գաֆանընդը սալա-յօրսընըզ, ինանմայօրսընըզ, էօյլէ մի՛, էկէր մուվաֆֆադ օլմազսամ, (վէ սէ-քիզ կիւնտէ եա պուլաճաղըմ վէ եա մուվաֆֆադ օլմայաճաղըմ) նէ թէ-պէտուիլ հասըլ օլուր։ Էկէր պիլաքիս մուվաֆֆաթ օլուրսամ, հէմ նամուսը-նընդը, հէմ իսմինիզի վէ հէմ ատ գընդը-նընդը գուրթարմըշ օլաճաղըմ։ Ճէվապ վերին պանա, տօսթում, հազգը տէ-յի՞լմիյիմ։ Գէն պէօյլէ պիր ատտամը պուլմագա հազըրըմ։ Եալընընդ ավտ-թիմ զատար պէքլէյինիզ։

— Տէմէք քի, տէտի Մ. տը Մէ-րան պիր հալը մէյուսիյէթիշիմալա, մէշրու կէօրմէքտէ օլտուղընընդ պիր ինթիգամը թէէխիր իտիյօրսընընդ։ Տէ-մէք նամուսըմընը ճէլլատը՝ սէքիզ կիւն տահա ճէզասընդ դալաճագ տըր։ Օ՛հ, պու թալէպինիզ բէք միւֆրիթանէ տիր։

պայէթ գօ՞ճիսիօնընա միւրաճաաթ էյ-լէմէլէրի։ 3—2

§2216 քիլ. Ինկիլիզ պէզիրի, 5145 քիլ. նէֆթ, 160 քիլ. իւսթիւպէճ։ 60 քիլ. սուլին, 880 քիլ. կազխանէ զաթ-բանը, 150 գութու վէրնիի, 150 գու-թու ֆընչը պէրիամաթ իւսթիւպէճի, 18 ատէտ պոյա ֆըրչասը միւխթէլիֆ ճինս։

Ճիհէթը ասքէրիյէճէ պալատէքի մալ-զէմէ մէվզրի միւնազասայա գոնուլմըշ տըր. իհալէսի չուպաթընը 8ինճի բա-զար էրթէսի կիւնի իճրա զբլընաճագ տըր. իթայէ թալիպ օլանլարընը նէվմը մէզքիւրատ Լէվ. ումումիյէ տարիէսի միւպայէաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ-լարը։ 3—2

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոկտեմբեր.— Այրի Տիկին Մաննիկ Կ. Էվրէնեան 324, Օր. Ունճեան 128, Տիկին Մէօհրիպէ Մէրտինեան 108, Սարգիս Էֆ. Էսմէրեան 48, Օրիորդք Մաաի և Զարուհի և Պ. Վահրամ Ս. Էսմէրեան 20ական դրշ., բարեսէր ոմն 20 դրշ.։

Նիւթական նուէրներ.—

Աճէմեան Ղօնչէկիւլեան Ընկ. 4 տուփ սիկառի թուղթ, Գոմոնթի Ընկ. 240 քաշ սառ։

Նոյեմբեր.— Կիւլպէնկեան եղբարք՝ իրենց հանգուցեալ հօր Սերովբէ էֆ.ի անուան տարելիցին առթիւ հոգեհաց տրուելու համար 25 Օսմ. ոսկի, Կիւլ-պէնկեան եղբարց ձեռամբ երկու ան-գամէն հաւաքուաս աֆիօններու վա-ճառման արդիւնք 693 դրշ., Թիմուր-եան Եղբարք 108, Կարապետ Թօփաք-եան՝ Արմենակ Պօղոսեանի մահուան առթիւ 40, բարեսէր ոմն՝ երախայի մը մկրտութեան առթիւ 20 դրշ.։

Նիւթական նուէրներ.—

Աճէմեան Ղօնչէկիւլեան Ընկ. 1168 պրակ սիկառի թուղթ, Գոմոնթի Ընկ. 240 քաշ սառ, Օր. Աղաւնի Միզան-ճեան՝ մէկ հատ խաչի բռնիչ։

ՍՕՆ ԹԻԼԷԿՐԱՖ

ԱՎՍԹՐԻԱ ՀԱՐՊ ՐԱԲՕՐԸ

Վիէննա, 18. — (Ըէսմի) Շըմալը Շարգի Էսահնեի հարպընցա.— Մի-թատ օլան թօք մուհարէպէսինտէն մա-տա պու ճիհէթտէ եէնի վուղուաթ եօգ տըր։

Ճէնուպը Շարգի ասահնեի Հարպընցա.— Տիւշմանընդն թօքմը ֆաալիյէթի սօն կիւնլէրտէ սահա զայիֆ օլմըշ տըր։ Մալպէրկէթ մէվզրը տիւն տիւշ-ման թարաֆընտան եէնիտէն թօքա թութըլմըշ տըր։ Բօն Պօն մանթըգա-սընտա եէնի մէվզիլլարըմըզդն էօնիւն-տէքի արազիյի տիւշմէնտէն թաթիր էյլէտիկիմիզ սըրատա 37 էսիր վէ 1

— Տօսթում, թէլաշա մահալ եօգ տըր։ Պէրթին պէտպախթըզը հագ-դընտա տայիմի պիր սիւքիւթ իխթի-չար իթմէք մէնաֆիիմիզ իդթիզասընդ-տան տըր։ Սիզ՝ մահքիւմը գաթլ իթ-մէյճէքսինիզ։ Զիրա օ՝ պէլքի զըզը-նըզա իֆթիրա իտէճէք վէ պունտա օ-նընդ րիզասը օլտուղընը տա պէլքի սէօյլէյէճէք տիր։ Մա մաֆիհի պաշգա պէհանէլէր էքսիք օլմայաճագ տըր։ Քէնտիսինին հիչ պիր խապէրի օլմա-մասը լազըմ կէլիր։ Օնըն աղրընտան չըգան պիր սէօզ՝ սիզ տօսթ օլանլա-րը պէլքի սիզ տիւշման իսէպիլիր։

— Կէօսթէրտիկինիզ սաատագաթը, սէվկիւլի տօսթըմ, պէնի ֆէվզէլատէ միւթէէսսիր իտիյօր։ Պէօյլէ պիր բա-զարլըզը գապուլ իտէճէք օլան ատտամ քի՞մ տիր վէ նասըլ գըզըմընը վէ պէ-նիմ նամըսըմըզը թէմիզլէյէպիլէճէք տիր. քէզա օ ատտամընն հէր քիմ իսէ, էվիմէ նէ սէպեպլէ կիրէճէկի սըրրը

միթրայէօզ ալարգ։ Օգլավիցէ ճիվա-րընտա միւթէատիտ իթալիա պէօլիւք-լէրինտէն միւրէքքէպ պիր հիւճում գօ-լընը կէրի բիւսկիւրթտիք։ Սօն մու-հարէպէլէրտէն պէրու 7 միթրայէօզ 2 թօրբիլ մաքինասը վէ 1200 թիւֆէնկ իղթինամ իթտիք։

Ճէնուպը Շարգի տարիլիարը.— Գոմանտամըզ ալթընտա պուլընըզ Ա-վըսթրիա-Մաճառ ասքէրիյլէ թագվիյէ իտիլմիշ օլան պիր Արնավուտ միւֆ-րէզէսի Գավայայը զապթ իթտի։ Օրա-տա էսատ բաշանընդն ժանտարմալարընդ-տան միւրէքքէպ պուլընան գուվվէի մուհաֆազա անճագ պիր կէմի իլէ գաշ-մագ սայէսինտէ էսարէթտէն գուրթու-լապիլտիլէր։ Փեսr. 16 սապահը թահ-թէլպահրլարըմըզդան պիրի Տրաճ էօ-նիւնտէ պիր ֆրանսըզ վաբօրընը թօր-բիլլէմիշ վէ պու վաբօր սըզ եէրլէրէ օթուրմըշ տըր։ (Գ.)

— (Բարիզտէն) «ժուրնալ» կազէ-թասընա Սէլանիկտէն թէլէկրաֆլա պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, ինկ.-Ֆրան-սըզ բօլիսի պէլէտիյէ ռէիսի Իսմայիլ պէյի թէվգիֆ իթմիշ տիր։ (Գ.)

— (Լօնտրատան) Սէլանիկտէն ա-ժանս Բիւթէրէ շու թէլէկրաֆ չէքիլ-միշ տիր.— Կէչէն չարշ. կիւնի 13 ա-տէտ Ֆրանսըզ թայեարէսի Սթրումճա իլէ ճիվարընտաքի օրտուկեանա հիւ-ճում իթմիշլէր տիր։ Օրատա 158 պամ-պա աթմըշլար վէ միւթէատտիտ եան-կընլար իյդա իթմիշլէր տիր։ Թօքլա միւտաֆէա իտիլէն թայեարէլէր սա-լիմէն ավտէթ իթտիլէր։ (Գ.)

— (Լօնտրատան) Աժանս Բիւթէրէ Սէլանիկտէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, բրէնս Անտրէ գօմանտասընտաքի պի-րինճի եունան սիւվարի ալայը չարշ. կիւնի Աթինայա կիթմէք իւզրէ Սէլա-նիկտէն միւֆարէզաթ իթմիշ տիր։ (Գ.)

Պէրլին, 18.— Բօթէրտամտան.— Ինկիլիզ Լոյտ չիրքէթինէ մէնսուբ «Պանտօնկ» վաբօրը զըյմէթտար եիւք իլէ թամիզ նէհրի միւնասաբընտա պիր թօրբիլ իշթիալը իւզէրինէ զարգ օլմըշ տըր։ (Ա. Հ. Ի.)

— «Սէգօլօ» կազէթասը սօրըյօր։ «Նէ՝ իչիւն Իթալիա հիւքիւմէթի՝ ին-կիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ռուսիանընդն Պէլճիգա գրալընա գարշը պէյանաթը գաթիյէլէրինի իմզա իթմէտի։ Էկէր պու իմզա իթմէմէք քէյֆիյէթի պիր ֆէնա նիյէթէ միւսթէնիտ տեյիլ իսէ, հէր հալտէ պիւրուտէթի մուճիպ պիր շեյ տիր։ Կէօրիւնիյօր քի, Էթալիատա տիկէր իւչ տէվլէթէ բէք զիյատէ պաղ-լանըլմագ արզու իտիլմիյօր.»

(Ա. Հ. Ի.)

مدير مسؤول اغوب وارژابديان

Միւսr. մէսուլ։ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

սագլայապիլէճէք մի՞ վէ ֆէնա պիր գաբուտան կիրմիչ օլտուղը չիւպհէսինի ույանտը՞րմայաճագ մը։ Էվիմտէ, սուֆ-բամտա օճըն օթուրմասը հէր կիւն ի-չիւն պիր հազարէթ. պիր հէյէճան օլ-մայաճագ մը՞։ Սէվկիւլի գօնթըմ, պու հալ՝ էկէրէք պէնիմ իչիւն վէ կէրէք ղըզըմ իչիւն պիր զաղապ օլաճագ տըր։

— Շիւպհէսիզ հէր հանկը մէճհուլ պիր ատտամը սիզէ թէքլիֆ իթմէյճէ-կիմ. սէնին զըզընա այնը պէնիմ զըզըմ կիպի հիւրմէթիմ վար տըր, պունտան պաշգա սիզէ զարշը պէսլէտիկիմ տօսթ-լըզը իսպաթ իչիւն պունտան տահա կիւզել պիր ֆրսաթ օլամագ, պրազըն իսթէտիկիմ կիպի հարաքէթ իտէյիմ։

Միրալայ տիք տիք Մ. տը Պիւրի-նին եիւզիւնէ պագտը վէ ազամլարընը արասընտան տա քէնտի խանէսինէ պիր նիկեահ աթթ իտէրէք այաղը գալգտը վէ,

(Տեվամի)